

Izrazite spremembe v zunanji trgovini okroglega lesa

uni.dipl.ing.gozd. Špela Ščap, Gozdarski inštitut Slovenije, Oddelek za gozdno tehniko in ekonomiko

Objavljeno na spletu 21.09.2021

V okviru prispevka, so bile analize zunanje trgovine z okroglim lesom v Sloveniji narejene iz podatkov, pridobljenih iz baze statističnih podatkov Statističnega urada RS (v nadaljevanju SURS) po Kombinirani nomenklaturi (KN). Osnovni podatki so bili preko pretvorbenih faktorjev preračunani iz mase (t) v volumen (m³).

Izvoz okroglega lesa v letu 2020

Slovenija je še posebej v letih 2014 do 2019 veljala za izrazitega izvoznika nepredelanega okroglega lesa, ko so bile na trgu velike količine lesa zaradi obsežnih sanacij poškodovanih gozdov. Od leta 2018 naprej je izvoz okroglega lesa v izrazitem padanju; za primer, v letu 2019 se je zmanjšal za 28 % v primerjavi z 2018, v letu 2020 pa za 41 % v primerjavi z 2018. Po podatkih SURS je izvoz okroglega lesa v lanskem letu znašal 1,56 milijonov m³ in je podoben izvozu v letu 2013. V strukturi izvoza je od leta 2009 pa do leta 2019 prevladovala skupina hlodi za žago in furnir iglavcev. Izvoz tega lesa je v letih 2019 in 2020 izrazito padel, lani je znašal dobrih 520.000 m³, kar je najmanj od leta 2012 naprej. Največ hlodovine iglavcev še vedno izvažamo v sosednjo Avstrijo (77 % vseh izvoženih količin tega lesa). Lani smo največ izvozili okroglega industrijskega lesa listavcev, ki vključuje hlodovino ter industrijski les slabše kakovosti. Izvoz tega lesa je znašal nekaj manj kot 540.000 m³, glavni izvozni trg za Slovenijo je bila Italija.

Najbolj izrazito se povečuje delež izvoza okroglega lesa na Kitajsko, ki je v lanskem letu predstavljala 10 %-delež držav uvoznic okroglega lesa iz Slovenije (za primerjavo: v letu 2018 je ta delež znašal 1 %). V spodnji preglednici podajamo podatke o izvozu okroglega lesa po državah za leti 2019 in 2020.

Izvoz po državah	2020 [m ³]	2019 [m ³]	INDEKS 20/19
Avstrija	624.000	872.000	71,6
Italija	617.000	704.000	87,7
Kitajska	156.000	138.000	112,6
Hrvaška	115.000	119.000	96,4
Bosna in Hercegovina	23.000	45.000	50,8
Ostale države	23.000	33.000	69,6
Države skupaj	1.558.000	1.910.000	81,5

Preglednica 1: Izvoz okroglega lesa iz Slovenije po državah v letih 2019 in 2020 (količine so prikazane v kubičnih metrih in so zaokrožene na 1.000 m³)

Uvoz okroglega lesa v letu 2020

V primerjavi z izvozom, je bil uvoz okroglega lesa v preteklih letih precej manjši in je na primer od leta 2002 do 2017 znašal v povprečju manj kot pol milijona kubičnih metrov na leto. Od leta 2015 naprej je opazen trend povečevanja uvoza okroglega lesa, še posebej v letih 2019 in 2020; za primer, v letu 2019 se je uvoz okroglega lesa povečal za 17 % v primerjavi z letom 2018, v letu 2020 pa kar za 63 % v primerjavi z 2018. Po podatkih SURS je uvoz okroglega lesa v lanskem letu znašal dobrih 855.000 m³, kar je največ odkar SURS spremlja zunanjo trgovino tovrstnega blaga. Najmanj količin je bilo v zadnjih desetih letih v Slovenijo uvoženih pri skupini hlodi za žago in furnir iglavcev, kjer pa je v zadnjih dveh letih prisoten visok porast uvoza. Lani je uvoz hlodovine iglavcev presegel 365.000 m³,

kar je rekorden podatek. Lani je bilo tudi prvo leto, ko je uvoz hlodovine iglavcev predstavljal največji delež (43 %) v strukturi skupnega uvoza okroglega lesa na slovenski trg (npr. v letu 2019 je ta delež znašal 18 %, v obdobju 2014–2018 pa povprečno 4 %). Skoraj polovico vsega uvoza hlodovine iglavcev je lani predstavljal češki trg. Po strukturi uvoza okroglega lesa v lanskem letu sledi skupina les za celulozo in plošče ter drugi okrogli industrijski les iglavcev, katerega smo največ uvozili iz Avstrije.

V zadnjih dveh letih se najbolj izrazito povečuje uvoz okroglega lesa iz Češke in Nemčije; iz obeh držav prevladuje uvoz hlodovine iglavcev. V spodnji preglednici podajamo podatke o uvozu okroglega lesa po državah za leti 2019 in 2020.

Uvoz po državah	2020 [m³]	2019 [m³]	INDEKS 20/19
Hrvaška	210.000	177.000	119,1
Češka	207.000	30.000	697,6
Italija	149.000	118.000	125,4
Avstrija	128.000	136.000	93,9
Bosna in Hercegovina	83.000	100.000	83,2
Nemčija	33.000	4.000	748,5
Madžarska	31.000	37.000	82,8
Ostale države	15.000	12.000	125,3
Države skupaj	855.000	614.000	139,3

Preglednica 2: Uvoz okroglega lesa iz Slovenije po državah v letih 2019 in 2020 (količine so prikazane v kubičnih metrih in so zaokrožene na 1.000 m³)

Napoved zunanje trgovine z okroglim lesom v letu 2021

Glede na trenutno dostopne podatke SURS-a za leto 2021, kaže, da bosta tako uvoz kot izvoz okroglega lesa na podobni ravni kot leta 2020. Se bo pa najverjetneje še naprej spreminjala struktura zunanje trgovine po skupinah okroglega lesa. Po ocenah, se bo v letošnjem letu še naprej zmanjševal izvoz hlodovine iglavcev in bo znašal manj kot 300.000 m³. Izrazito pa se bo po napovedih povečal izvoz okroglega industrijskega lesa listavcev in bo znašal okrog 750.000 m³, kar je rekorden podatek. Še naprej se bo zmanjševal izvoz celuloznega lesa iglavcev.

Uvoz hlodovine iglavcev bo po ocenah nekoliko nižji od leta 2020 (med 300.000 – 350.000 m³), vendar bo najverjetneje celo večji od izvoza tega lesa, kar se bo zgodilo prvič odkar SURS spremlja podatke zunanje trgovine okroglega lesa. Uvoz celuloznega lesa iglavcev se bo po ocenah tudi povečal (na okrog 300.000 m³) in prav tako uvoz okroglega industrijskega lesa listavcev.